

Dosarul nr. 3r-62/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud: C. Botnaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de
către Dumitru Ixari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la
contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale,

c o n s t a t ă :

La 08 iunie 2018, Dumitru Ixari a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Dumitru Ixari a solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale și
Casa Teritorială Florești nr. 27/2018/21151 din 17 aprilie 2018, obligarea pârâtei să
adopte decizia privind stabilirea în favoarea sa a pensiei anticipate pentru limita de
vârstă, în mărimea și modul stabilit de lege.

La 03 septembrie 2019, Dumitru Ixari a depus cerere de concretizare a cerințelor,
solicitând încasarea prejudiciului moral în sumă de 500000 lei.

Prin hotărârea din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central,
cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Ixari s-a admis parțial.

S-a anulat decizia nr. 27/2018/21151 din 17 aprilie 2018 a Casei Naționale de
Asigurări Sociale, considerându-se ilegal răspunsul la cererea prealabilă.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială Florești să
adopte decizia privind stabilirea în favoarea lui Dumitru Ixari a pensiei anticipate pentru
limita de vârstă în mărimea și modul stabilit de lege.

În rest, cerința de încasare a prejudiciului moral s-a respins, ca neîntemeiată.

La 21 octombrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel
nemotivat împotriva hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul
Central, solicitând admiterea cererii, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei
noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de către Dumitru Ixari.

Prin încheierea din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 24 ianuarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei încheieri de admisibilitate a cererii de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat că Judecătoria Soroca nu a notificat-o despre transmiterea dosarului civil la Curtea de Apel Bălți și nici instanța de apel nu a notificat-o despre primirea în procedură a dosarului sau despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate.

Recurenta a relatat că nu cunoștea despre faptul că dosarul civil a fost înregistrat în lista dosarelor parvenite spre examinare la Curtea de Apel Bălți. Astfel, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că nu este de acord cu încheierea contestată, o consideră neîntemeiată și pasibil de a fi casată.

La 21 februarie 2020, Dumitru Ixari a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea recursului și menținerea încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Astfel, în conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, din sensul normei de drept enunțate se constată că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Prin scrisoarea nr. 701 din 16 ianuarie 2020, Curtea de Apel Bălți a expediat participanților la proces, copia încheierii din 13 ianuarie 2020 (f.d. 170), aceasta fiind recepționată de Casa Națională de Asigurări Sociale la 21 ianuarie 2020 (f.d. 174).

Astfel, instanța de recurs constată că recursul declarat la 24 ianuarie 2020 de Casa Națională de Asigurări Sociale este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele dosarului rezultă că, la 08 iunie 2018, Dumitru Ixari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, Judecătoria Soroca, sediul Central prin hotărârea din 08 octombrie 2019 a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Ixari (f.d. 147, 153-157).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 octombrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea cererii, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintate de către Dumitru Ixari (f.d. 151).

Colegiul judiciar atestă că, hotărârea motivată din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediu Central, a fost expediată apelantei la 07 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, cu aviz de recepție (f.d. 160), fiind recepționată de Casa Națională de Asigurări Sociale la 05 decembrie 2019, fapt confirmat prin copia avizului anexat la materialele cauzei (f.d. 165).

Ulterior, prin încheierea din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d. 167-169).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, deoarece motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Astfel, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, care precizează că apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Alineatul (2) al art. 232 din Codul administrativ, stipulează că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin urmare, din materialele cauzei se constată că, la 21 octombrie 2019, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Judecătoria Soroca, sediul Central, cererea de apel nemotivată, menționând că motivele de fapt și de drept vor fi indicate într-o cerere suplimentară, după primirea hotărârii motivate (f.d. 151). Astfel, luând în considerare că recurenta la 05 decembrie 2019, a luat cunoștință cu hotărârea motivată a Judecătoriei Soroca, sediul Central, urma să depună până la data de 04 ianuarie 2020 la instanța de apel, motivele pe care se întemeiază cererea de apel. Însă, până în prezent, apelanta Casa Națională de Asigurări Sociale nu a depus motivarea cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 08 octombrie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că încheierea instanței de apel este întemeiată, or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, instanța de

apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar conform alin. (2), lit. e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

Cu privire la argumentul recurenteii despre faptul că Judecătoria Soroca nu a notificat-o despre transmiterea dosarului civil la Curtea de Apel Bălți și nici instanța de apel nu a notificat-o despre parvenirea dosarului sau despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate, instanța de recurs menționează că este obligația participanților la proces de a se interesa de soarta dosarului și a depune cererea de apel motivată, or, prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, stipulează expres că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

În conformitate cu prevederile art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile [Codului de procedura civilă](#), cu excepția art.169–171.

Articolul 110 din Codul de procedură civilă stipulează că termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin urmare, Colegiul judiciar atestă că termenul pentru contestare cu apel a hotărârii primei instanțe este prevăzut de Codul administrativ și la calcularea acestuia nu urmează a fi luată în considerare notificarea participantului la proces despre expedierea dosarului la Curtea de Apel Bălți, dar notificarea despre primirea hotărârii motivate. Iar, apreciind faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale la 21 octombrie 2019 a depus cererea de apel nemotivată și la 05 decembrie 2019 a recepționat hotărârea motivată, a fost obligată să depună și motivarea apelului în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Așadar, instanța de recurs conchide că recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, fiind conștientă de faptul că la 05 decembrie 2019 a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe și trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivate.

Totodată, luând în considerare și faptul că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 656 din 17 decembrie 2019 cu privire la transferul unor zile de odihnă în anul 2020, ziua de 6 ianuarie a fost declarată zi nelucrătoare, iar în conformitate cu art. 111 alin. (1) din Codul muncii, zile de sărbătoare nelucrătoare sânt: 1 ianuarie, 7 și 8 ianuarie și 25 decembrie și instanțele nu au activat, recurenta a avut suficient termen din 05 decembrie 2019, pentru a depune cererea de apel motivată și a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

În concluzie, Colegiul relevă că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural

și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că în cazul admiterii unui astfel de recurs, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, Colegiul judiciar amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b), alin. (2), 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva încheierii din 13 ianuarie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Ixari împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan